

Development under the fire: the war did not break down the leader of the pharma industry of Ukraine – on the contrary strengthened its endurance

During large-scale war pharmaceutical company **Farmak** experiences both USD 50 M losses as well as complete renewal and even extension of its manufacturing capacities in Ukraine. Recently the company announced construction of a new facility in south-west Europe. War challenges did not stop leader of Ukrainian pharma – on the contrary they gave impulse for new co-operation prospective with international partners.

Since the first days after international intelligence informed about possible Russian hostile attack of sovereign state of Ukraine the company Farmak started to prepare itself for different scenarios: purchased raw materials for medicines production and diesel electricity generation machines. Protection of employees was the priority task for the company – thus first of all the shelters were checked. The company invested in shelters modernization when it became clear that they can't be used. At the same time the training was provided to employees in order to enhance understanding of what shall be done under any circumstances and first medical aid basics. Anyhow no one could imagine all horrors of war even provided the most responsible preparations of Ukrainian business. Farmak had to stop medicines manufacturing during the first days of large scale war after bombarding attacks of Kyiv. One of the main reasons was safety of employees and assets of the company – better to say it was impossible to ensure them. The next blow was destruction by the enemy of the warehouse near Kyiv with finished dosage forms

and primary packaging. The company lost USD 50 M, but did not give up. Farmak's CEO Volodymyr Kostyuk mentioned that at that time he received numerous phone calls from government officials, military units, hospitals and volunteers who were asking for supply of necessary medicines. On the other hand company's employees also were eager to work despite all existing risks.

During that time Ukraine faced unprecedented disruption of medicines distribution system. Up to 90% of pharmacies were closed during first weeks of war. At the moment about 900 units of healthcare system are damaged. Besides the country experienced real problems with import of finished dosage forms and raw materials (API and primary packaging) because transportation by air and by sea was not available. Some warehouses of distributors were closed.

This was the reason for Farmak to resume manufacturing activities in full despite all difficulties. During several months after large scale military invasion the healthcare system managed to overcome majority of the problems and to prevent deficit of medicines

INFORMATION ON THE COMPANY

Farmak is the leader in the field of medicines manufacturing in Ukraine, largest pharmaceutical company and leading exporter of nationally manufactured products to the markets of more than 50 countries. The company has more than 450 medicines in its portfolio. There are 5 international representative offices in Uzbekistan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Poland and Vietnam, as well as office in UAE. Farmak has manufacturing facilities in Kyiv and a facility for API production in Shostka, Sumy region. Company also has modern R&D Laboratory and Technological Complex for development of new and improvement of existing medicines manufacturing technologies. Both production facilities and R&D Laboratory and Technological Complex have international certification and correspond to requirements of European GMP standards.

Розвиток під обстрілами: як війна не зламала, а загартувала лідера фармацевтичної галузі України

Під час повномасштабної війни фармацевтична компанія «Фармак» пройшла шлях від втрат у розмірі USD 50 млн до повного відновлення і навіть розширення виробничих потужностей в Україні.

Також нещодавно компанія анонсувала будівництво нового заводу на південному заході Європи. Виклики війни не просто не зупинили українського лідера фармацевтичної галузі, а й дали поштовх до нових перспектив співпраці з міжнародними партнерами.

ДОВІДКА ПРО КОМПАНІЮ

«Фармак» – лідер із виробництва лікарських засобів в Україні, найбільша фармацевтична компанія і провідний експортер національної продукції на ринки понад 50 країн світу. Компанія виробляє більш ніж 450 найменувань лікарських засобів та має п'ять міжнародних представництв в Узбекистані, Казахстані, Киргизстані, Польщі, В'єтнамі, а також офіс в ОАЕ. «Фармак» має фармацевтичний завод у Києві і завод із виготовлення АФІ у м. Шостка Сумської області. Також компанія володіє лабораторно-технологічним комплексом R&D для випробування нових і вдосконалення наявних технологій виготовлення готових лікарських засобів. Виробничі потужності, лабораторно-технічний комплекс підприємства мають міжнародну сертифікацію та відповідають вимогам європейських стандартів GMP.

З перших днів, коли міжнародна розвідка повідомила про можливий напад росії на суверенну Україну, компанія «Фармак» почала готуватися до різного розвитку подій: закуповувати сировину для ліків та дизельні генератори для вироблення електроенергії. Пріоритетом для підприємства став захист співробітників, тому найперше почали перевіряти укриття. Коли стало зрозуміло, що вони непридатні для використання, компанія інвестувала в їхню повну модернізацію. Паралельно проходило навчання працівників, щоб вони розуміли, як діяти за будь-яких обставин, а також, за необхідності, могли надати першу медичну допомогу. Але як би відповідально український бізнес не готувався, весь жах, який принесе війна, ніхто не міг собі уявити. Через бомбардування Києва у перші дні «великої» війни компанії «Фармак» довелося призупинити виробництво ліків. Однією з основних причин цього була безпека людей та активів компанії, а точніше – абсолютна неможливість її забезпечити. Наступним ударом став знищений ворогом склад із готовою продукцією та первинною упаковкою для ліків, розташований під Києвом. Це призвело до

збитків у розмірі USD 50 млн. Та здатися компанія не могла. Як значає виконавчий директор «Фармак» Володимир Костюк, у той період йому постійно надходили дзвінки від представників державних органів, військових частин, лікарень та волонтерів із проханням надати необхідні ліки. Але був і запит від співробітників компанії, які, попри всі ризики, готові були працювати. У той період Україна опинилася на межі безпрецедентного колапсу системи розподілу ліків. У перші тижні війни в Україні було закрито до 90% аптек. Наразі пошкодженими є близько 900 об'єктів закладів охорони здоров'я. Крім того, існувала реальна проблема з імпортом як готових лікарських засобів, так і сировини – АФІ або первинної упаковки – через недоступність авіасполучення та морських портів. Деякі склади дистриб'юторів були закриті. Тому вже на початку березня, попри всі труднощі, «Фармак» повністю відновив виробничу діяльність. А за кілька місяців після початку повномасштабної військової агресії системі охорони здоров'я вдалося подолати більшість проблем і не допустити дефіциту ліків в Україні. Цьому сприяла тісна співпраця фармацевтичних виробників та імпор-

▶▶ in Ukraine due to close cooperation of pharma producers and importers, officials from the Ministry of Health of Ukraine, distributors and pharmacies.

It might seem to be complicated during the war, however Farmak's team managed to organize steady work of the company. In May the new production facility for medicines manufacturing in nebulas was commissioned. The company

- received EUR 20 M loan from the European Bank for Reconstruction and Development,
- found alternative supply chains and continued medicines export to international markets,
- invested in new production facilities in suburbs of Barcelona,
- launched 11 new medicines for Ukrainian market and plan to launch 6 more till 2022 year end,
- proved to be a reliable partner able to ensure supply of own products to both local and international markets.

Farmak's CEO Volodymyr Kostyuk analyzed achievements and future prospects of Ukrainian pharma and revealed a large number of opportunities to strengthen mutually beneficial cooperation between Ukrainian pharma producers and international partners. In his opinion there are the following advantages for mutual work with Ukraine in the field of medicines manufacturing:

1. Exceptional geographic location of Ukraine which might enable:
  - Reduction of supply chain – Ukraine may become API and generic medicines supplier for USA and EU markets
  - Convenient logistics and diplomatic relations favorable for export extension to MENA region
2. Considerable potential of Ukrainian companies in chemical and pharmaceutical fields which might provide:

- Opportunity for API manufacturing in Ukraine, integration in medicine manufacturing and supply chains for EU and USA markets
  - Duly equipped industrial parks for manufacturing of chemical and pharmaceutical products
  - Human and educational resources in the field of API manufacturing and R&D
3. Considerable amount of manufacturing facilities (there are about 120 pharma companies in Ukraine).

According to UN data about 5.5 M Ukrainian citizens have refugee status – Ukraine may provide them with necessary medicines using availability of excessive manufacturing facilities. There are following options for future cooperation provided mentioned above:

- Contract manufacturing of medicines for international pharma companies and transfer of new technologies as well as localization of manufacturing of

innovation medicines (for supply to the markets of EU, Ukraine, Moldova, Georgia, MENA).

- Integration of Ukraine into optimized (shortened in geographical meaning) supply chains by means of API manufacturing for EU and USA.
- Guarantee of uninterrupted supply of generic medicines for EU countries.
- Clinical trials in Ukraine might replace those done on Russian market since now they are suspended by majority of international companies due to sanctions against the aggressor country.

In addition, Ukraine developed Renovation Plan for the period until 2032 which contains the paragraph on stimulation of pharma manufacturing that was defined as a priority industry by the state. Thus the Plan envisages a number of stimuli for development of Ukrainian pharma and international cooperation as well as guarantee strong support from the state. ■

терів, співробітників Міністерства охорони здоров'я, дистриб'юторів і аптечних магазинів. Як би складно це не здавалося під час війни, але компанії «Фармак» вдалося налагодити стабільну роботу свого підприємства. У травні вона відкрила нову виробничу дільницю з випуску лікарських засобів у небулах. Отримала кредит на EUR 20 млн від Європейського банку реконструкції та розвитку. Знайшла альтернативні ланцюги поставок і продовжила експорт ліків на міжнародні ринки. Інвестувала у нове виробництво в передмісті Барселони. Випустила на український ринок 11 нових препаратів та планує випуск ще шести до кінця 2022 р. А головне – продемонструвала, що залишається надійним партнером, який може забезпечувати як місцеві, так і міжнародні поставки власної продукції. Аналізуючи пройдений шлях і подальші перспективи української фармацевтики, виконавчий директор компанії Володимир Костюк зазначає, що є чимало перспектив для посилення взаємовигідної співпраці україн-

ських виробників ліків із міжнародними партнерами, та наводить переваги взаємодії з Україною у сфері виробництва ліків.

1. Вдале географічне розташування України, що може забезпечити:
  - скорочення ланцюжків поставок – Україна може стати постачальником АФІ та генеричних ліків на ринки США і ЄС;
  - зручна логістика та дипломатичні зв'язки створюють сприятливий фон для розширення виробниками експорту в регіон Близького Сходу і Північної Африки.
2. Значний потенціал українських компаній у хіміко-фармацевтичній сфері, що дає:
  - можливість розвитку виробництва АФІ в Україні, інтеграції в ланцюжки виробництва та постачання ліків ЄС і США;
  - наявність належним чином облаштованих індустріальних парків для виробництва хіміко-фармацевтичної продукції;

- наявність людських і освітніх ресурсів у галузі розробки та виготовлення АФІ.

3. Значні виробничі потужності (в Україні близько 120 фармацевтичних компаній).

За даними ООН, близько 5,5 млн українців перебувають у списках біженців – Україна може забезпечити їх ліками за кордоном, маючи надлишки виробничих потужностей. Враховуючи вищевикладене можливі такі варіанти подальшої співпраці:

- Контрактне виробництво для міжнародних виробників лікарських засобів та трансфер нових технологій і локалізація виготовлення інноваційної фармацевтичної продукції (для постачання на ринки ЄС, України, Молдови, Грузії, країн Близького Сходу й Північної Африки).
- Інтеграція України в скорочені у географічному розумінні ланцюжки поставок через виробництво АФІ для потреб ЄС та США.
- Гарантія безперебійного постачання генеричних лікарських засобів до країн ЄС.
- Проведення клінічних випробувань в Україні на заміну російському ринку, де вони зараз призупинені більшістю міжнародних компаній через санкції проти країни-агресора.

Крім того, в Україні розроблено План відновлення до 2032 р., в якому міститься пункт щодо стимулювання розвитку фармацевтичного виробництва, яке нещодавно було визнане державою як пріоритетна галузь. Тому план передбачає низку стимулів для розвитку української фармацевтики і міжнародної співпраці та гарантує галузі потужну підтримку з боку держави. ■

Фармак

<https://farmak.ua/>